

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการติดตามทางโทรศัพท์ต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วย
จิตเภทหลังจำหน่าย

ชื่อผู้เขียน นางรัชณี ศรีหิรัญ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีนวล วิวัฒน์คุณูปการ กรรมการ
อาจารย์ ดร. ภัทธาภรณ์ ทุงปิ่นคำ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ์ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธาภรณ์ อารีย์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทเป็นสิ่งจำเป็นมากในการช่วยเหลือให้ผู้ป่วยสามารถ
ดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างปกติ และป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยมีการกลับเป็นซ้ำ แต่จากการศึกษาพบว่า
ผู้ป่วยจิตเภทยังมีปัญหาในการดูแลตนเองอยู่มาก การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาผลของการติดตามทางโทรศัพท์ต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่าย กลุ่มตัวอย่าง
เป็นผู้ป่วยจิตเภทเฉพาะเพศชายที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง ได้รับการวินิจฉัยด้วยโรค
จิตเภทและจำหน่ายในช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน 2544 จำนวน 30 คน โดยสุ่มเข้ากลุ่ม
ควบคุมซึ่งได้รับการพยาบาลหลังจำหน่ายตามปกติ และกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการติดตามทาง
โทรศัพท์กลุ่มละ 15 คน ทั้ง 2 กลุ่มมีลักษณะคล้ายกันในด้านอายุ การศึกษาและสถานภาพสมรส
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสัมภาษณ์การดูแลตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสัมภาษณ์เท่ากับ 0.72 เนื้อหาการติดตามทางโทรศัพท์ได้ผ่านการหาความตรงด้านเนื้อหา

จากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูล 3 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง (1 อาทิตย์หลังจำหน่าย) ระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผล วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบความแตกต่างของคะแนนการดูแลตนเองภายในกลุ่มด้วยสถิติทดสอบฟรீดแมนและวิลคอกซอน สำหรับความแตกต่างของคะแนนการดูแลตนเองระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองใช้สถิติทดสอบแมน-วิทนียู

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลอง ในระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผลภายหลังการทดลองสองสัปดาห์ มากกว่าในระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มควบคุมในระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผลภายหลังการทดลองสองสัปดาห์ น้อยกว่าในระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าคะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองในระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผลภายหลังการทดลองสองสัปดาห์ มากกว่าคะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า การติดตามทางโทรศัพท์มีผลทำให้ผู้ป่วยจิตเภทมีการดูแลตนเองได้อย่างถูกต้อง จึงควรมีการนำการติดตามทางโทรศัพท์มาใช้ในการส่งเสริมให้ผู้ป่วยจิตเภทมีการดูแลตนเองได้อย่างถูกต้อง

Thesis Title Effect of Telephone Follow - up on Self Care Practices of Schizophrenic Patients After Discharge

Author Mrs. Rachanee Srihiran

M.N.S. Mental Health and Psychiatric Nursing

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Darawan Thapinta Chairman

Asst. Prof. Srinuan Wiwatkunupakan Member

Lect. Dr. Patraporn Tungpunkum Member

Asst. Prof. Dr. Taweeluk Vannarit Member

Asst. Prof. Dr. Patcharaporn Aree Member

Abstract

Self care of schizophrenic patients is essential for activity daily living and prevent relapse rate. However, previous studies had shown that there were many problems on self care practices in this specific population. The purpose of this quasi – experimental research study was to investigate the effect of telephone follow-up on self care practices of schizophrenic patients after discharge. The sample were all male schizophrenic patients who were admitted in Suanprung Hospital with the diagnosis of schizophrenia and discharge during June to September, 2001. Thirty subjects were purposively selected, matching by age education and marital status then assigned equally to be the control and experimental groups by simple random sampling. The research tools used in this study were developed by the researcher. These include telephone follow-up and the self care practices scale. The reliability of the self care practices scale was 0.72.

The telephone follow-up program was checked its content validity by the experts. Data were collected three times: before the experiment (one week after discharge), immediately after the experiment, and two weeks after the experiment. The demographic data were analyzed by descriptive statistics. The differences of self care practices scores within group were analyzed by Friedman Test and Wilcoxon Matched-pairs Signed-ranks Test. The between groups in self care practices scores were tested by Mann-Whitney U Test.

The results of this study revealed that the scores of self care practices of the experimental group, measured immediately after the experiment and two weeks later were statistically significant higher than those before the experiment ($p < .05$). The scores of self care practices of the control group measured immediately after the experiment and two weeks later were statistically significant lower than those before the experiment ($p < .05$). The scores of self care practices of the experimental group were significant higher than the scores of those in the control group at immediately after the experiment, and two weeks later at the level of $p < .05$.

The findings indicated that telephone follow-up could improve self care practices of schizophrenic patients. It should be one of a methods to improve self care practices of schizophrenic patients.